

Remissvar
Avsändarens ärendenummer:
LI2025/01587

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
E-post:
li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
li.transport@regeringskansliet.se

Vårt ärendenummer: 2025/146
Ert ärendenummer: LI2025/01587

2025-11-24

Ang. Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Tillväxtanalys ska analysera, utvärdera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling. Myndigheten ska ta fram beslutsunderlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av statliga åtgärder samt, om det är relevant, peka på viktigare målkonflikter. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har mottagit rubricerad remiss av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet för yttrande.

En välfungerande infrastruktur lyfts i många fall fram som viktigt för såväl nationell som regional tillväxt. Ny infrastruktur är dyr och Tillväxtanalys är därför positiv till det stora fokuset på största möjliga samhällsnytta per krona. Med bakgrund mot detta är Tillväxtanalys särskilt positiva till:

1. Fokus på att befintlig infrastruktur ska fungera
2. Att Trafikverket omprövar projekt där förutsättningarna förändrats
3. Ökade medel till trimningsåtgärder

Tillväxtanalys konstaterar dock att Trafikverket inte haft möjlighet att beakta distansarbete i sina analyser (Trafikverket 2024). Inom ramen för projektet *Arbetets framtida geografi*¹ har Tillväxtanalys studerat hur ett ökat distansarbete påverkat flyttmönster och pendling i Sverige. Studierna visar att avstånden mellan hem och arbete

¹ Tillväxtanalys (2024) & Eliasson, K. (2025).

har ökat sedan pandemin, en effekt driven av individer med yrken som bedöms vara kompatibla med distansarbete. Även om det skett en viss återgång i termer om hur mycket distansarbete som tillåts är de tekniska lösningar som möjliggör distansarbete idag mycket mer utvecklade och spridda än 2019. Det, i kombination med de flyttmönster vi kan observera, talar mot en återgång till den situation som rådde innan 2020 även om de större demografiska trenderna fortsätter.

Internationella studier på hur resmönster påverkas av hemarbete visar bland annat på färre resor och flexiblare restider². Den typen av förändringar skulle kunna bidra till att möjligheterna att utnyttja den infrastruktur som finns effektivt ökar och att behovet av ny infrastruktur, i synnerhet väginfrastruktur, minskar. Denna effekt bör vara störst i och kring större städer där trängsel är ett större problem. Huruvida denna effekt är så stor att det påverkar rangordningen av förslagen är en empirisk fråga som delvis skiljer sig från de studier av hur rangordningen av objekt påverkas av ändrade förutsättningar/kalkylvärden³.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit analytiker Anders Bondemark. I ärendets handläggning har även avdelningschef Håkan Gadd medverkat.

Sverker Härd
Generaldirektör

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se

Organisationsnummer: 202100-6164

² Ex. Ilham et al. (2023) Huang et al. (2023) och Ilham et al. (2024).

³ Ex. Asplund & Eliasson (2016) och Eliasson et al. (2020)

Referenser

Asplund, D. & Eliasson, J. (2016). Does uncertainty make cost-benefit analyses pointless? *Transportation Research Part A: Policy and Practice* 92, 195-205.

Eliasson, J., Savemark, C. & Franklin, J. (2020). The impact of land use effects in infrastructure appraisal. *Transportation Research Part A: Policy and Practice* 141, 262-276.

Eliasson, K. (2025). Work from home and big city out-migration before and after the pandemic. *European Urban and Regional Studies* 32 (4), 457-473.

Faber, R.M., Hamersma, M., Brimaire, J., Kroesen, M. & Molin, E.J.E. (2023). The relations between working from home and travel behaviour: A panel analysis. *Transportation* 51, 2173-2197.

Huang, Z., P.Y.Loo, B. & Axhausen, K. (2023). Travel behaviour changes under Work-from-home (WFH) arrangements during COVID-19. *Travel Behaviour and Society* 30, 202-211

Ilham, M., Fonzone, A., Fountas, G. & Mora, L. (2024). To move or not to move: A review of residential relocation trends after COVID-19. *Cities* 151, 105078.

Tillväxtanalys (2024). Working from home, commuting distances and regional labour market expansion after the pandemic. WP2024:04.

Trafikverket (2024). Prognos för persontrafiken 2045 – Trafikverkets basprognoser 2024. Trafikverket 2024:038